

ДАРОВЕТЕ НА ЧЕРНИЯ ГАРВАН

Превод от руски: Дона Минчева, 1981

chitanka.info

Живеели някога мъж и жена. Те били сетни сиромаси. Отишла веднъж жената да иска жито от съседите си. Дали ѝ всички по шепа и тя събрала пълна крина жито.

— Иди и го засей — казала жената на мъжа си. — Може да се роди нещо и тогава няма да гладуваме така.

Отишъл мъжът и работил цял ден. Изорал и засял. Поникнало едно листо — да му се ненагледаш!

Когато дошло време за жътва, сиромахът взел сърпа и отишъл да жъне.

Приближил се до нивата и що да види: насьбрали се птици от цял свят, покрили нивата от край до край и кълват ли, кълват житото. Ядосал се той и почнал да ругае и проклина птиците.

Изведнъж един черен гарван се отделил от ятото, долетял до него и; му рекъл:

— Тези птици са мои гости. Аз съм ги поканил и ако не ме посраниш пред тях, ще изпълня три твои желания и ще ти дам всичко, което поискаш!

Селянинът се съгласил и се върнал в къщи. Жена му го попитала:

— Къде е житото?

— Не е узряло още — изльгал той.

Минало се още време.

— Защо не отидеш да жънеш? — подканила го пак жена му.

Спомнил си тогава мъжът за черния гарван и решил да отиде и да му поиска нещо в замяна на своето жито.

Тръгнал той, но не знаел къде отива, не знаел къде живее черният гарван. По пътя срещнал бабата на змея.

Изпуснала си бабичката вретеното и казала:

— Подай ми го, синко, не мога да се наведа.

Вдигнал той вретеното и го подал на бабичката.

— Къде отиваш, синко? — попитала го тя.

Разказал ѝ той всичко, което му се било случило. Бабичката рекла:

— Имаш късмет, синко, че ме срещна, инак никога не би намерил черния гарван. Върви все направо, докато се свечери. А щом се стъмни, спри, черният гарван ще те намери сам. Ще те заведе в къщи, ще ти покаже много злато, сребро и скъпоценни камъни и ще ти

предложи: „Вземи си, колкото можеш да носиш“. Но ти му кажи: „Нищо друго не искам освен твоята ръчна мелница“.

— Добре — рекъл сиромахът, — ще направя всичко така, както ме посъветва.

Тръгнал той все направо. Вървял, вървял, докато се свечерило. Спрял се сиромахът и зачакал. Излязъл насреща му черният гарван, завел го в къщи, поканил го да седне на един килим, пръснал пред него злато, сребро, бисер и скъпоценни камъни и му рекъл:

— Вземи си, колкото можеш да носиш!

— Не искам ни злато, ни сребро, ни бисер, ни скъпоценни камъни — казал сиромахът, — дай ми ръчната си мелница.

Натъжил се черният гарван, но нямало що да прави — не можел да се откаже от думата си. Дал му той ръчната си мелница.

Взел селянинът мелницата и я помъкнал. Носи я той, а тя била толкова тежка, че пот като град се леел от него.

— Какво направи с мене проклетата баба, защо ме наказа така? Колко злато и сребро ми даваха, а пък аз взех тази мелница, та да плувна в пот! Защо ми е тя — малко ли са такива мелници у нас на село?

Вървял той, мъкнел мелницата и мърморел, а насреща му се задала бабичката.

— Остави мелницата на земята — казала му тя — и я завърти.

Завъртял сиромахът мелницата и от нея се посипали най-вкусните яденета, каквите има на света. Седнали двамата и хубавичко си хапнали. Поблагодарил селянинът на бабичката и понесъл мелницата към къщи. Щом пристигнал, той казал на жена си:

— Я разтреби добре навсякъде!

Жената помела и прибрала цялата къща.

Завъртял тогава селянинът мелницата и от нея се посипали ястия. Жената се зарадвала и седнала с мъжа си да обядва. Изяли, колкото изяли, а останалото изхвърлили.

Заживели охолно мъжът и жената.

Мислел си радостен: „Ще ни изхрани ръчната мелница, няма да имам нужда втори път от черния гарван!“ Минало се много време.

— Не мога да се стърпя да не поканя царя — казал веднъж селянинът.

— Защо ни е да каним царя? — обадила се жена му.

Ала мъжът все пак го поканил.

Царят отговорил:

— Приемам поканата, но тежко ти, ако ме посрещнеш не тъй, както подобава!

Пристигнал царят със семейството си и с цялата си войска.

Сложили трапеза и му поднесли най-разнообразните ястия, каквите душата на човек може да пожелае.

Царят изпратил съветниците си да разберат кой готви тези ястия, върнали се съветниците и му доложили, че една бабичка седи и върти ръчна мелница, а всички ястия излизат готови от нея.

Престанал царят да яде, не се докосвал до нищо. Изплашил се селянинът и попитал съветниците:

— Защо царят не благоволява да се храни?

Те му отговорили, че царят няма да яде, ако той не му даде мелницата си. Какво друго можел да направи сиромахът, освен да се съгласи.

— Нека царят благоволи да обядва, ще му дам мелницата си — казал селянинът.

Взел царят мелницата, а сиромахът отново започнал да гладува. Жена му толкова се ядосала, че едва не удушила мъжа си. Спомнил си той тогава за гарвана. „Гарванът ми обеща да изпълни три мои желания, а аз бях само веднъж при него. Я да отида още веднъж!“ Тръгнал той и по пътя пак срещнал бабичката.

— Къде отиващ, синко? — попитала го тя.

Селянинът й разказал всичко.

Бабата му рекла:

— Когато отидеш при гарвана, не вземай ни злато, ни сребро, ни бисер, ни скъпоценни камъни, а кажи: „Не искам нищо друго освен вашето магаре!“

— Добре — съгласил се сиромахът, — ще направя тъй, както ме посъветва.

Стигнал той до дома на черния гарван. Излязъл черният гарван, поканил го в къщи, приел го и го нагостил любезно. После изсипал пред него злато, сребро, бисер и скъпоценни камъни.

— Избери си, каквото ти душа иска!

— Нищо не искам — казал селянинът, — дайте ми само вашето магаре.

Свило се сърцето на гарвана: „Как ще живеем ние, ако му дадем и магарето?“ Но нямало що да прави, не можел да се откаже от думата си, дал му магарето.

Подкаран го селянинът и си мислел: „Проклета баба, какво направи с мен! Толкова злато ми даваха, а аз поисках това магаре, което е само кожа и кости. За какво ми е то?“

Вървял той и не щеш ли, насреща му бабичката. Спряла се тя и казала на магарето:

— Я зареви и го обсипи със злато!

Магарето заревало и отрупало селянина с толкова злато, че той съвсем не се виждал под него.

— Сега го изрови! — заповядала бабичката на магарето.

Ударило магарето с копито, разровило златото и измъкнало от него селянина. Зарадвал се сиромахът, поблагодарил на бабичката и тръгнал с магарето към къщи.

Пристигнал той и казал на жена си:

— Дай ми вода, жено!

Жена му изтичала към кладенеца, извадила му прясна вода и му я подала. Напил се селянинът, обърнал се към магарето и казал:

— Хайде зареви и ми изгради къща с шестнайсет прозореца.

Магарето заревало и в същия миг се появила такава къща, каквато поискал селянинът.

Заживели отново мъжът и жената щастливо и охолно.

Намислил селянинът пак да покани царя на обед. Царят приел поканата, но поискал да му подарят магарето. Нямало какво да правят, дали му го. Отишъл си царят, а жената се нахвърлила върху мъжа си и започнала да го бие.

— Върви още сега при гарвана и искай от него подарък!

Тръгнал отново сиромахът. Вървял, вървял, срещнал пак бабичката.

— Къде отиващ, синко?

— При черния гарван.

— Не вземай нищо друго от него освен тоягата му — посъветвала го бабичката.

Стигнал сиромахът до жилището на черния гарван. Излязъл насреща му той и го поканил в къщи. Приели го и го нагостили богато. После изсипали пред него злато, сребро и скъпоценни камъни. Отказал

се от всичко селянинът и поискал да му дадат само тоягата. Почудил се гарванът, но изпълнил желанието му.

Вървял беднякът по пътя с тоягата и си мислел: „Какво ли чудо ще е скрито в нея?“ Не щеш ли — насреща му бабичката.

— Я се развърти, тоожке — казала бабичката. — За убиване — не го убивай, но хубавичко набий глупака и го научи на ум и разум.

Развъртяла се тоягата и така напердашила селянина, че той едва се — довлякъл жив до въкъщи.

Влязъл вътре и казал на тоягата:

— Я се развърти, тоожке, и хубавичко напердаши жена ми!

Развъртяла се тоягата и набила жена му.

На другия ден селянинът взел вълшебната тояга и отишъл при царя. Царедворците не искали да го пуснат.

— Я се развърти, тоожке, и хубавичко им дай да разберат! — казал селянинът.

Развъртяла се тоягата и така набила царедворците, че никой не можел да се държи на краката си.

Влязъл селянинът в двореца и — право при царя:

— Върни ми мелницата и магарето!

Царят се разгневил и заповяддал:

— Изхвърлете го навън!

Тогава селянинът извикал на тоягата си:

— Хайде, тоожке, покажи силата си!

Развъртяла се тоягата, заревал с глас царят и извикал:

— Върнете му и мелницата, и магарето, и пари му дайте отгоре, само да се маха по-скоро със своята тояга!

Така селянинът си взел обратно и мелницата, и магарето, и отгоре на това занесъл и много пари в къщи.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.